Cyllid & Thollau EF

Buddiannau ac asedion busnesau a phartneriaethau

Atodlen IHT413

Pryd i ddefnyddio'r ffurflen hon

Llenwch y ffurflen hon os oedd gan yr ymadawedig unrhyw asedion neu fuddiant mewn busnes neu bartneriaeth fusnes a hefyd os ydych yn didynnu Rhyddhad Busnes ar ffurflen IHT400. Atebwch y cwestiynau canlynol a rhowch fanylion eraill yr ydym yn gofyn amdanynt. Os oes angen mwy o le arnoch, defnyddiwch flwch 25 ar dudalen 4.

Rhyddhad Amaethyddol a Rhyddhad Busnes

Ar gyfer marwolaethau ar neu ar ôl 6 Ebrill 2026, mae rhyddhad ar gyfradd o 100% ar werth cyfunol eiddo amaethyddol cymhwysol a/neu fusnes cymhwysol wedi'i gyfyngu i £2.5 miliwn. Bydd y gwerth hwn yn cynnwys unrhyw roddion o eiddo cymhwysol a wnaed ar neu ar ôl 30 Hydref 2024 a chyn pen 7 mlynedd i'r farwolaeth, ac eiddo arall (gan gynnwys eiddo mewn ymddiriedolaeth) sy'n cael ei drin fel rhan o'r ystâd. Pan fo cyfanswm gwerth yr eiddo cymhwysol yn fwy na £2.5 miliwn, bydd y swm sydd dros ben yn gymwys ar gyfer rhyddhad ar gyfradd o 50%. Gellir trosglwyddo'r lwfans o £2.5 miliwn sydd heb ei ddefnyddio gan briod neu bartner sifil a fu farw i ystâd y person a fu farw, ar yr amod bod yr hawliad yn cael ei wneud o fewn 4 blynedd i farwolaeth y goroeswr neu o fewn 6 mis cyntaf y cynrychiolydd yn ei rôl.

Yn ogystal, os nad yw marchnad yn cael ei chyfrif fel un 'rhestredig' at ddibenion CThEF (megis AIM), dim ond ar gyfradd o 50% y gall cyfranddaliadau a ddelir mewn cwmnïau sydd wedi'u rhestru ar y marchnadoedd hyn gymhwyso erbyn hyn.

Enw'r ymadawedig

Dyddiad y farwolaeth DD MM BBBB

Cyfeirnod Treth Etifeddiant os yw'n hysbys

Os oes angen, llenwch ffurflen ar wahân ar gyfer pob busnes neu ased busnes. Os oedd buddiant yr ymadawedig mewn busnes yn cynnwys daliad rheoli cyfranddaliadau, peidiwch â chynnwys y buddiant hwnnw yma, rhowch ef ar ffurflen IHT412 yn lle.

Help

Darllenwch y nodiadau arweiniol ar gyfer ffurflen IHT413 yn Nodiadau IHT400, cyn llenwi'r ffurflen hon.

I gael rhagor o wybodaeth, neu help neu gopi arall o'r ffurflen hon, ewch i www.gov.uk/inheritance-tax. Fel arall gallwch ffonio'r Llinell Gymorth Treth Etifeddiaeth ar 0300 123 1072 (Saesneg yn unig).

Os ydych yn ffonio o'r tu allan i'r DU, deialwch +44 300 200 1900.

Perchnogaeth, contract i werthu a buddiannau busnes

1 A oedd yr ymadawedig yn berchen ar y buddiant busnes yn y 2 blynedd hyd at ddyddiad y farwolaeth?

Na ☐ Ewch i flwch 2

Iawn ☐ Ewch i flwch 3

2 Nid yw rhyddhad busnes fel arfer yn ddyledus os nad oedd y buddiant busnes yn eiddo i chi drwy gydol y 2 flynedd hyd at ddyddiad y farwolaeth. Os ydych chi'n teimlo bod Rhyddhad Busnes yn dal i fod yn ddyledus, rhowch wybod i ni pam

3 A oedd y busnes cyfan neu unrhyw ran ohono, buddiant mewn busnes, neu a oedd unrhyw un o asedion y busnes, yn destun contract rhwymol i'w werthu ar ddyddiad y farwolaeth?

Na ☐ Ewch i adran 7 ar dudalen 2

Iawn ☐ Ewch i flwch 4

4 Dyddiad y contract DD MM BBBB

5 Manylion yr asedion a werthwyd o dan y contract

Disgrifiad	Gwerth (£)

6 Ni ellir didynnu rhyddhad busnes ar fusnesau, buddiannau, asedion busnes neu unrhyw ran ohonynt a oedd yn destun contract rhwymol i'w gwerthu ar ddyddiad y farwolaeth oni bai eu bod yn fusnes neu'n fuddiant mewn busnes a bod y gwerthiant i gwmni sydd i gynnal y busnes, ac yn cael ei wneud yn gyfan gwbl neu'n bennaf mewn ystyriaeth o gyfranddaliadau neu warantau yn y cwmni hwnnw. Os yw hyn yn berthnasol, nodwch y manylion.

Busnes neu fuddiant mewn partneriaeth

7 Beth oedd gwerth busnes neu fuddiant yr ymadawedig mewn partneriaeth ar ddyddiad y farwolaeth?

£

Cynhwyswch y gwerth hwn yn ffurflen IHT400, blwch 69

8 Beth yw enw a phrif weithgarwch y busnes neu'r bartneriaeth?

9 Sut mae'r gwerth ar gyfer y busnes neu'r bartneriaeth wedi'i gyfrifo? Nodwch fanylion yr asedion a'r rhwymedigaethau sydd wedi'u cynnwys yn y cyfrifiad. Os oes gwerthusiad proffesiynol wedi'i gael, amgaewch gopi

Darparwch gopïau o gyfrifon y 3 blynedd diwethaf

10 A oes gan y busnes fuddiant mewn partneriaeth?

Na ☐ Ewch i flwch 16

Iawn ☐ Llenwch flychau 11 i 15 ac amgaewch gopi o gytundeb y bartneriaeth. Os nad oes cytundeb ysgrifenedig, disgrifiwch y telerau anffurfiol ym mlwch 25

11 Dyddiad dechrau'r bartneriaeth DD MM BBBB

12 Cyfeirnod Unigryw y Trethdalwr (UTR) y bartneriaeth

13 Enwau'r bobl a ddarparodd y cyfalaf

14 Pa gyfraniad a wnaeth pob person i'r cyfalaf?

15 Sut mae'r elw o'r bartneriaeth yn cael ei rannu?

16 A yw'r busnes neu'r buddiant mewn partneriaeth i'w werthu o ganlyniad i'r farwolaeth?

Na ☐ Iawn ☐

17 Cyfanswm y rhyddhad busnes rydych yn ei ddidynnu o'r busnes neu fuddiant mewn busnes Ar gyfer marwolaethau ar neu ar ôl 6 Ebrill 2026, os yw gwerth cyfunol eiddo amaethyddol a/neu fusnes cymwys yn fwy na'r lwfans rhyddhad 100% o £2.5m, bydd unrhyw werth uwchlaw'r terfyn hwn yn cael rhyddhad o 50%. Mae'n rhaid dosrannu'r lwfans rhyddhad o 100% ar draws yr holl eiddo cymwys yn yr ystâd. Am gyfraddau a rhyddhadau, gweler y Nodiadau IHT400

Rhyddhad 100%

£

Rhyddhad 50%

£

Cynhwyswch y rhyddhad busnes yn ffurflen IHT400, blwch 93

Asedion oedd yn eiddo i'r ymadawedig ac a ddefnyddiwyd gan gwmni a reolir gan yr ymadawedig neu bartneriaeth yr oeddent yn aelod ohoni

Cynhwyswch unrhyw gyfranddaliadau yr oedd yr ymadawedig yn berchen arnynt yn y cwmni ar ffurflen IHT412 Cyfranddaliadau heb eu rhestru a daliadau cyfranddaliadau.

18

Disgrifiwch yr asedion oedd yn eiddo i'r ymadawedig ac a ddefnyddiwyd gan y busnes neu'r cwmni	Gwerth asedion (£)
Cyfanswm gwerth yr asedion	£

Cynhwyswch y cyfanswm hwn yn ffurflen IHT400, blwch 69

19 Beth yw prif weithgarwch y busnes neu'r cwmni a ddangosir uchod?

20 Beth oedd buddiant yr ymadawedig yn y bartneriaeth neu'r cwmni a ddangosir uchod? Rhowch 'X' mewn un blwch

- ☐ Aelod o bartneriaeth
- ☐ Rheolaeth y cwmni

21 Cyfanswm y Rhyddhad Busnes rydych yn ei ddidynnu ar yr asedion a ddefnyddir gan y busnes neu'r cwmni (ar gyfer trosglwyddiadau ar ôl 9 Mawrth 1992 bydd hyn bob amser yn gymwys i gael rhyddhad ar gyfradd o 50%, os yw'n gymwys)

£

Cynhwyswch y Rhyddhad Busnes yn ffurflen IHT400, blwch 93

Rhyddhad Busnes ar roddion oes

Dim ond atebwch y cwestiynau canlynol os ydych yn didynnu Rhyddhad Busnes mewn cysylltiad â throsglwyddiad gydol oes.

22 A oedd y busnes, y buddiant mewn busnes neu'r ased yn eiddo i'r person a gafodd y rhodd drwy gydol y cyfnod perthnasol (ewch i IHT400, 'Nodiadau')?

Na ☐ Iawn ☐

23 A fyddai'r busnes, y buddiant mewn busnes neu'r ased yn gymwys i gael Rhyddhad Busnes pe bai'r person a chafodd y rhodd wedi trosglwyddo'r eiddo ar ddyddiad y farwolaeth?

Na ☐ Iawn ☐

24 A oedd y busnes, buddiant mewn busnes neu ased yn destun contract rhwymol i'w werthu yn union cyn diwedd y cyfnod perthnasol (ewch i IHT400, 'Nodiadau')?

Na ☐ Iawn ☐

Gwybodaeth ychwanegol

Defnyddiwch y dudalen hon i nodi unrhyw wybodaeth ychwanegol nad ydych wedi gallu ei rhoi ym mlychau 1 i 24.

25